

VECKOBLADET

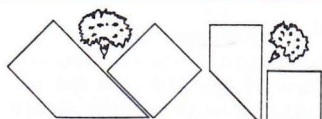
Fredag 18 november

Utkommer fredagar

1994 20:e årg.

Lösnummer 2 kr

36

VÄNSTERPARTIET LUND ANSER

Vänstern och EU

Folkomröstningen om medlemskap i EU är avgjord – Sverige ska gå med. Självklart är utgången en stor besvikelse. Det var ju så nära. Med tanke på omständigheterna är det samtidigt fantastiskt att Nej-sidan lyckades samla nästan hälften av rösterna. Nej-sidan har haft argumenten men Ja-sidan har haft större delen av det offentliga Sverige och de ekonomiska resurserna på sin sida.

Självklart ska folkomröstningens resultat respekteras. Samtidigt bör det inte gå obemärkt förbi att nästan hälften av Svenska folket röstade emot EU. Nu behövs alla de kritiska krafter som arbetat mot EU mer än någonsin.

Den kritik som vi fört mot EU måste nu föras inom EU. Vänstern och miljöpartiet måste arbeta för att förhindra försämringar av svensk välfärd och miljö som en följd av EU-anslutningen. Vi måste arbeta för en förändring av EU – för ökad demokrati och insyn, för en Europeisk välfärds- och miljöpolitik.

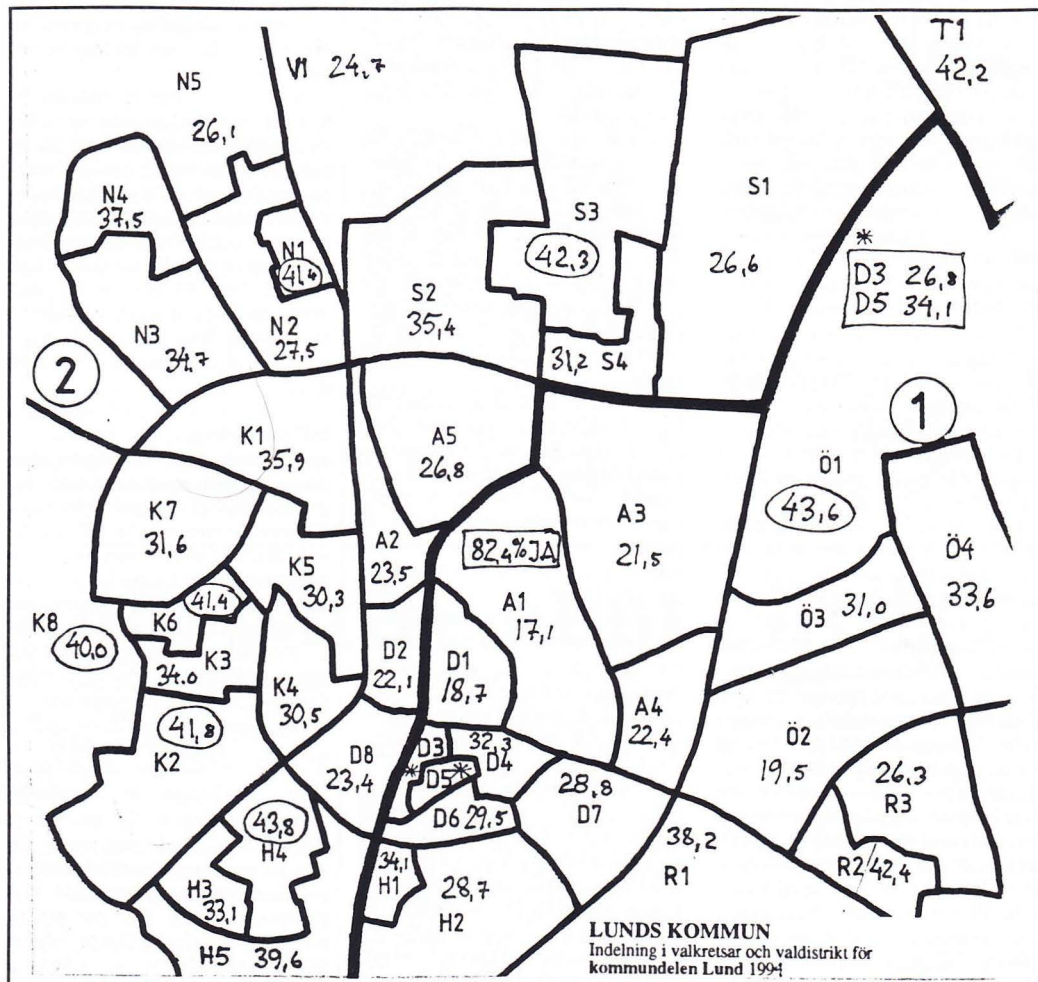
Skåne tillhör de landskap som röstat ja och Lunds väljare var än mer positiva. Det är inte förvånande att majoriteten i Lund röstat ja – Lund är en framgångsrik industristad med verksamheter som gynnas av ett medlemskap. Ja-sidan består till stor del av det "framgångsrika" Sverige. De som röstat mot EU är unga, arbetare, glesbygdsbor och kvinnor – grupper som kan se EU som ett hot. Dessa grupper behöver mer än någonsin en röst i politiken.

Efter förlusten i folkomröstningen mot kärnkraft drabbades vänstern och miljöpartiet av ett stort bakslag som det tog många år att hämta sig från. Liksom i denna folkomröstning trodde vi på möjligheten att segra. Den folkliga mobiliseringen var enorm. Liksom då förlorade Nej-sidan kraftmätningen med alliansen arbetsgivare, SAP-ledning och massmedia. Skillnaden är att det denna gång finns en direkt fortsättning av kampen. Låt oss fortsätta denna tillsammans! □

Vänsterforum

Vänsterforum möts i helgen på Högavallsbadet med början lördag kl 13.30. Se inbjudan i VB nr 34!

Så här röstade Lund

Lund hör ju som bekant till ja-sidans starkaste fästen i Sverige. Efter räkningen av poströsterna på onsdagen visade det sig att 67,05% av de röstande lundaborna hade röstat ja till svenskt medlemskap i EU. Av poströsterna var 75% ja-röster.

Hur fördelar sig då ja- och nej-rösterna på de olika valdistrikten? Inget valdistrikt kom upp i mer än 44% nej-röster. I ett valdistrikt, Allhelgona 1, Professorsstaden, röstade 82,4% ja och 17,1% nej. Som man kunde ana, sammanfaller valdistrikt med stor andel nej-röster med valdistrikt där vänsterpartiet och miljöpartiet hade många röster i valet.

Högsta andel nej-röster finns i Helgeand 4, en del av Klostergården, där bl a nej-aktivisten Göte Bergström bor! Östra Torn 1, dvs Djingis Khan med omgivningarna nådde inte fullt lika långt, 43,6%. Där var andelen v- och mp-röster också stor, 21,2 resp 22,7%.

På kartan härövan är siffrorna i valdistrikt med mer än 40% nej-röster inringade. Jämför gärna med kartan i VB nr 28 som utkom efter valet den 23 september!

I detta nummer av VB ger vi utrymme åt kommentarer från nej-sidans och ja-sidans företrädare samt från VB:s ständige gisslare Lucifer. Vänsterpartiet centralt genom partisekreteraren (s. 4) och lokalt (här t.v.) ger också sina kommentarer till folkomröstningens resultat.

s+v+mp+c mot Östra Ringen i GTN

Igatu- och trafiknämnden lyckades på onsdags den rödgröna majoriteten med hjälp av centern avvisa det positiva förslaget till yttrande som gatukontoret och stadsarkitekt-

kontoret gemensamt hade föreslagit om Östra Ringen.

Det var mer än vad byggnadsnämnden lyckades med förra veckan, när det nästan blev

slagsmål. Där stödde minsann inte centern den nya majoriteten.

I kommunstyrelsen bör den nya majoritetens avslag kunna stå sig. Tjänstemännen lär vara upprörda.

Efter slaget

"Det känns som den gången jag tappade yxan på stortän. Jag var för stor för att gråta, men det gjorde för ont för att skratta."

Allai Stevenson, efter valnederlaget 1956

Det känns överkligt. Sveriges folk har röstat för att de tunga besluten ska tas bakom stängda dörrar i Bryssel. Röstat för en odefinierad utrikespolitik, "en process", för att tala den nya maktens språk. Röstat för en valutaunion styrd av en opåverkbar centralbank. Avsagt sig rätten till egna gränskontroller. Hur gick det till?

Det var en lång kampanj, räknat från den första flygbladsutdelningen för två år sedan. Arbetet i valstugan som startade efter riksdagsvalet blev en omstart och en verklig kick. Här satt partier som nyss bekämpat varandra sida vid sida och samarbetade praktiskt utan märkbara spänningar. Det kändes faktiskt som början till en folkfront.

Besökare kom i en jämn ström från första dagen, men ändå verkade det som om vidden av valfrågan inte gick upp för väljarna förrän de sista skälvande dagarna. Plötsligt slets nej-knapparna ur våra händer så fort vi kunde tillverka dem. Hyllorna med broschyrer fylldes och tömdes, fylldes och tömdes. Sista lördagen kokade det av folk i stugan. Ordnad verksamhet övergick till kreativt kaos.

Det var också en tuff kampanj. Många av VB:s läsare är förstas vana vid smutskastning. För oss, som debuterade i politiken, var det en ny erfarenhet. Det kändes konstigt att kallas hembygdsc fascist, mörkerman och negativist, när man faktiskt bara stod för åsikter som fram till 1986 var etablissemangets egna. Det var lärorikt och kusligt att se hur moraliska värden, som högers försvaret i generationer, åkte i soptunnan när det blev allvar. Var blev ämbetsverkens objektivitet av, när UD sände ut sin hushållsbroschyr? Hur gick det med kärleken till fosterlandet? Vad hände med principen "ingen politik på jobbet"? Den gällde visst bara de anställda.

Wilka av våra argument gick hem? Demokrati och offentlighet, miljö och droger lyckades vi bra med. Där var vi på säker mark. Vårt material var ojämnt – mycket böcker om EU allmänt och miljö, men för litet småhäftan om övriga frågor. Det största bekymret var naturligtvis skillnaden i ekonomiska resurser, och att de resurser vi faktiskt fick kom så sent att planeringen blev lidande.

Den största besvikelsen var att den ekonomiska debatten gick oss emot. Gång på gång fick vi frågorna om EU skulle sätta upp tullmurar mot oss, och om företagen skulle flytta. Just där var det avgörande att näringslivet, pressen och de flesta partierna var för EU. Det hjälpte inte att jämföra den permanenta arbetslösheten i EU mot vår sysselsättningspolitik som fungerade till 1991. Hur skulle en väljare utan grundkurs i nationalekonomi

kunnat väga argumenten mot varandra?

Fredsargumentet: Skenbart är EU-inträdet ett dramatiskt brott med 180 års neutralitetspolitik. Jag har funderat på en annan tolkning. Vår neutralitetspolitik har för det mesta haft slagsida, åt den potentiellt farligaste stormakten i grannskapet. Och helt klart betyder 1989 års händelser att den rollen övertagits av EU. "Det säkerhetspolitiska läget är i grunden förändrat" säger man. Men Sveriges politik ändras egentligen inte. Den byter bara slagsida.

Skåne hade störst övervikt för ja. Men t.o.m. här kände vi i debatterna nästan alltid att åhörarna i själ och hjärta lutade åt nej. Min bedömning är att inte mer än såg 30% av väljarna röstade ja därför att de spontant tyckte att EU var bra; 20%, uppåt en miljon människor, röstade ja av rädsla för presssalier från EU och storföretagen.

Var det kanske så att de motvilliga ja-väljarna i viss mån hade rätt? Kan ett litet land med specialiserat näringsliv föra en egen ekonomisk politik? Sverige är starkt handelsberoende, och relativt få mäktiga storföretag kunde sätta tumskruvarna på oss. Svensken såg att det kunde bli dyrt att göra motstånd, och var ännu inte beredd att ta den striden. I vårt lugna land har många hunnit glömma att demokrati och självbestämmande inte alltid är gratis. Och hur samlar man sig till motstånd, när ledarna deklarerar att de inte vill leda?

Men det svenska folket har på få månader nått en ny nivå av politisk medvetenhet. Många fler kommer att lyssna nästa gång vi kräver att storföretagen och kapitalrörelserna måste underkastas demokratisk kontroll: här är en god grund för fortsatt opinionsbildning. Varenda väljare har känt och fått ta ställning till storföretagens övermakt och arrogans. Många böjde sig för dem – tillfälligt. Men nästan hälften av svenskarna var faktiskt beredda att trotsa dem. Vi förlorade slaget. Men kriget går vidare.

*Ingemar Dahlstrand
Nej till EU i Lund*

Halva inne

Jaha, då får man väl förmoda att Karl Marx är nöjd nu efter omröstningsresultatet. Hans uttolkare i Lund som står i direkt telepätisk kontakt (eller är det via Internet?) med honom hade ju tydliga signaler om att han skulle ha gillat anslutningen till unionen. Ja, världsanden kan ta sig många former och uppenbara sig på många ställen. Det tydligaste framträdandet gjorde den nog den här gången på SAF och Industriförbundet. Professorn i statsvetenskap Rune Premfors gjorde en bedömning i DN i söndags att Ja-sidans ekonomiska resurser förhöll sig till Nej-sidans som 10:1.

Själv har jag tagit intryck av det nya företagsvänliga klimatet efter omröstningen och funderar på att starta en liten agentur för tillverkning och försäljning av sådana där plastresor, stickers, som man klistrar bak på bilar. Jag hade tänkt att börja med en där det står "Skull inte på mej, jag röstade nej" och göra en bred försäljningsdrive framförallt från Gävle och norröver. Skulle jag vara bitter? Inte ett dugg.

Ett sorgetåg

Jag tillbringade lördagen före omröstningen med en mindre del av Röda Kapellet, spelades på en Nej-demonstration i Trelleborg. Vi var väl så där 40 personer, inklusive orkestern, som samlades på Stortorget och sen tågade i väg ett varv ner kring Alkatan och Domus. De torghandlande trelleborgarna tog ingen vidare notis om oss. Mest framträdande var några av stadens ledande socialdemokrater – välfödda män i trenchcoat på gott humör – som var nere och kollade in att ingen med normalt medborgerligt förtroende hamnade i något olämpligt tåg. De kunde var lugna, det var ju mest vi utsocknes och så några arbetslösa ungdomar med postpunkfrisyrer. Idel marginella och maktlösa figurer, no problems. Starkaste lokala förankringen hade det i tåget ofta upprepade slagordet "Behåll våran tull, förlåt barnens skull" och det är klart, tullnärningen är betydande i Trelleborg.

Regnet var snöblandat när vi tågade ut från torget och vinden tog i, men plakatet var ju små så det gjorde inte så mycket. "Jaså här

avgår sorgetåget" sa Trelleborgs starke man, Egon Ahl (s), när vi gick och det var ju en framsynt anmärkning som det skulle visa sig på söndagkvällen. Vi spelade Bandiera Rossa och La lega som vanligt och stack emellan med 34-an ("Nu ska hela rasket rivas").

Pressgrannar

Kampanjen har inte saknat poänger. Mest fascinerande har det som vanligt varit att följa Per T. Ohlsson, det är så man har fruktat för hans hälsotillstånd. Ledaren i Sydsvenskan onsdagen före omröstningen gav intrycket att han stod inför omedelbar blodstörtning. Ingvar Carlsson hade inte fullgjort sina skyldigheter mot Ja-sidan, och var det så att det blev ett nej så borde han omedelbart upplösa sin regering och avgå. Röstläget var sådant att Morgonekots tidningskrönika tydligen inte vågade citera.

Efter omröstningen blev det förstas andra toner. Good morning sunshine, God morgon Europa. Redan i inledningsorden till segerledaren fick vi veta: "Än en gång bekräftas demokratins djupaste sanning: Folket är klokt." Jaha, ja, ja, det är därför vi har demokrati. En del av oss skulle nog inte ha uttryckt demokratins djupaste sanning så. Här skulle man väldigt gärna vilja ha haft tillgång till den alternativa ledare – Fall 2, Nejseger – som Ohlsson själv hänvisade till därpå och förklarade sig med glädje ha slängt i papperskorgen. Kan den ändå inte ligga kvar som en fil på något udda skivminne, kanske i backup-kopia och ställas till förfogande för några av oss riktiga aficionados eller åtminstone för forskningen? Stod det där att folket var oklokt? Vi skulle så gärna vilja veta.

Annars är det naturligtvis försoning och ömsinnet som gäller: "... finns det skal att räkna ut handen och gå vidare." Man kan dock inte förlåta allt och alla: "Men vissa ledande nej-sägare – främst bland dem Gudrun Schyman (v), Maj Britt Theorin (s) och Birger Schlaug bör även framöver påminnas om vad de sagt." Nej, det är klart, det får vara någon mätta på segrarens storsinnet.

Lucifer

En ny politisk situation

Folkomröstningen om EU är över och Ja-sidan vann med knapp majoritet. Valanalyserna har varit många de senaste dagarna och handlat mycket om geografisk fördelning av rösterna och splittade partier. I mitt inlägg nedan tar jag inte upp någon valanalys utan vill mer diskutera frågan – hur går vi vidare inom vänstern? Klarar vänstern inom Nej-sidan av att acceptera ett Ja och göra något bra av det eller kommer man försjunka i navelskådning över förlusten?

Vi som står på Ja-sidan inom vänstern är kanske speciellt intresserade av hur Europadiskussionen och den kritiska granskningen av politiken nu kommer att utvecklas. Föreningen Lundavänster för EU bildades som en partipolitiskt obunden aktionsförening för ett svenskt medlemskap i EU. Huvudsyftet var att belysa EU ur ett vänsterperspektiv. Föreningen har sedan bildandet i mars 1993 arbetat med att genom ideologisk diskussion granska en socialistisk europapolitik, dess möjligheter och framtid med svensk vänster som en kraft. Vi tycker vi lyckats rätt väl med den uppgiften så här långt. Aktionsföreningen kommer emellertid troligtvis att upplösas den 6

december på medlemsmöte då vi har uppfyllt vårt ursprungliga syfte.

Vi kommer därefter att starta en diskussion om hur vänsterkrafter (på både Nej- och Ja-sidan) kan samverka dels inom etablerade partier, dels eventuellt genom bildandet av någon typ av politiskt obunden organisation. Det nu rådande politiska läget med Sverige inom EU ställer intressanta frågor kring svensk vänsterpolitik och hur den kan relateras till vänsterpolitiken i Europa speciellt som östblocksstaterna troligtvis ganska snart också blir medlemmar i EU.

Personligen har jag alltid varit intresserad av den europeiska socialistiska debatten och tycker inte att Vänsterpartiet kunnat motsvara de förväntningar man haft på ett mer etablerat samarbete med engelska, franska och italienska socialister. Europa är ju en kontinent med starka och stolta vänstertraditioner och med en livlig debatt kring EU:s framtid.

Inför EU:s omvandling 1996 väcks frågor kring graden av överstatlighet (federalism) kontra nationernas självbestämmande (konfederalism). Det kommer att bli mycket intressant att se hur Nejsidans olika aktörer kommer att relatera till dessa övergripande

frågor. Själv ser jag gärna ett Europa i en federalistisk riktning och har goda meningfränder i många av Europas socialistiska och gröna partier.

Eftersom frågor kring freden och den politiska demokratin var viktiga i vårt ställningstagande inom Lundavänstern skulle jag gärna se en mer allmän politisk debatt om detta i Sverige – en debatt där man slipper en Ja- och en Nejsida till EU. Vidare har vi speciellt arbetat med kvinnofrågor i Europa inom föreningen och fått goda kontakter både inom och utanför Sverige. Detta förpliktigar oss att gå vidare med kvinnofrågor på en mer europeisk botten och visa hur man kan bedriva en bra kamp för klassiska kvinnofrågor.

Den stora utmaningen framöver för vänstern (inom såväl SAP som Vänsterpartiet) blir att överbrygga splittringen i en Ja- och en Nejsida och gå vidare i en gemensam politisk kamp inom EU. Det verkar som många Nejsägare är beredda att göra detta och vi som arbetat inom Lundavänster för EU upplöser därför vår kampanjorganisation men vi är intresserade av en ny typ av organisation med huvudsyfte att på ett brett vänsterpolitiskt synsätt debattera

Europapolitiken. Kom därför gärna till den öppna delen av vårt medlemsmöte tisdagen den 6 december kl 19.30 och diskutera med oss!

Eva Wigfors
Lundavänster för EU

Stångbymiljö bättre utan bilväg?

Stångbyborna engagerar sig djupt i sin närmiljö. Byalaget Stångbymiljö heter den förening som bildades 1993 i Stångby och Vallkärra, och som arbetar för att få en bättre fysisk miljö och en god livskvalitet. Det är främst frågan om den så kallade "väg 930" förbi Stångby, som byalaget samlat sig kring, och som man anser inte ska byggas så som planerats.

Bakgrunden till vägplanerna är att SJ ska börja köra snabbtåg (X2000) på Södra stambanan. Banverket vill då stänga så många plankorsningar som möjligt av säkerhetsskäl. Annehemsvägen är redan stängd och ersatt av en gång- och cykeltunnel. Västratornsvägens plankorsning ska stängas – där är idag redan tre spår. Bomvägen mitt i Stångby, vid pågatågshållplatsen, vill man också stänga av, och istället bygga en gång- och cykeltunnel. Tidigare har man diskuterat att där bygga en tunnel även för busstrafik.

Någon möjlighet för motorfordon att passera stambanan mellan Örtofta och Monumentet bör det finnas, resonerar banverket och kommunen, och det kan man ju hålla med om.

Även vänsterpartiet tycker att detta är ett rimligt krav. Eftersom vi tycker att det är en bra satsning med snabbtågen som en allvarlig konkurrent till det miljövidriga flyget, så har vänsterpartiets ledamöter i byggnadsnämnden och i gatuvägen- och trafiknämnden inte sagt nej till det konkreta förslag som vägverket och kommunen enat sig

om. Det innebär att "väg 930" skulle byggas under stambanan strax söder om Stångby, där banan går på en hög bank över en svacka i landskapet. Det är så att säga ett ganska naturligt ställe att anordna en vägport på.

Vänsterpartiet har dock invändningar mot att vägen skulle dras vidare mot Vallkärra och Vallkärra station, mot vägens stora bredd på 13 meter och mot cykelvägens slingriga och ogena dragning genom vägporten.

Sabbar fritidsområde

Byalaget Stångbymiljö anser att vägen skulle förstöra stångbybornas "fritidsområde" mellan Stångby och Vallkärra, där man idag har cykelväg till skolan och ägnar sig åt ridning, joggning, cykling och promenader. Vägen skulle också skära av de två tätorterna från varandra, som idag hänger funktionellt samman. Den skulle förfula landskapet och verka negativt på boendemiljön.

Vägens vara eller inte vara och dess placering måste också, enligt byalaget, kopplas till den eventuella

utbyggnad som idag diskuteras för Stångby, och som i en kommande översiktsplan kanske inte blir lika omfattande som tidigare planerats.

Saken är ju den, att vänsterpartiet och moderaterna enades i den nu gällande översiktsplanen om en utbyggnad av Lund bara skulle ske av orter som redan har spåranslutning, dvs pågatågshållplats eller möjlighet till en sådan. I samband med valet har folkpartiet ändrat sig och stöder nu, tillsammans med socialdemokraterna och centern en utbyggnad även av de östra tätorterna, främst Dalby och Sandby. Det har också vänsterpartiet accepterat i samverkansöverenskommelsen med s och mp, vilket innebär att Stångbys utbyggnad sannolikt kommer att bli mycket mindre än vad dagens översiktsplan säger.

Nackdelen och risken för Stångby med detta förslag är att pågatågshållplatsen i värsta fall läggs ner om den inte får ett tillräckligt resandeunderlag!

Bilväg i Bomvägen

Det finns alltså en del nya argument för att väg 930 inte skulle behöva byggas ut under stambanan söder om Stångby, som byalaget nu har gått ut och söker stöd för. Dessutom har man gjort ett förslag till en alternativ lösning med planskilda korsningar med stambanan på

andra ställen – nämligen en gång- och cykeltunnel strax intill Höstgillesvägen och en ny väg med tunnel "för personbilar, kollektivtrafik och traktorer" med fri höjd 3,5 meter ungefär i Bomvägens läge vid pågatågshållplatsen. Detta förslag anknyter till kommunens tidigare idé med inte bara en cykeltunnel där.

Med den föreslagna mindre utbyggnaden av Stångby skulle nackdelarna med personbilstrafik genom stationsområdet kunna accepteras. Ett viktigt motiv för en vägport i Bomvägen vore att en butik och ett centrum skulle kunna etableras vid stationen – något som verksamt skulle bidra till ett ökat pågatågsresande. Idag finns det inte ens en affär i Stångby, och de flesta kör bil för att kunna handla i stan.

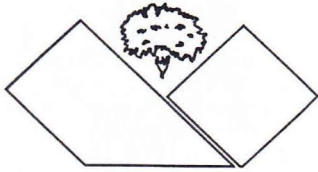
Byalaget anser att banverkets och SJ:s behov av att införa snabbtåg inte motiverar byggandet av väg 930. Den uppfattningen delar inte vänsterpartiet, däremot bör dess läge och omfattning diskuteras. Vänsterpartiet vill verka för att byalagets alternativ med tunnel i Bomvägen tas upp till en allvarlig förnyad prövning när man diskuterar Stångbys framtida utbyggnad. Om man ändå ska bygga en cykeltunnel, kanske den skulle kunna vidgas för även bilar och mindre bussar?

Thomas Schlyter

VECKOBLADET Bredgatan 28, 222 21 LUND. Prenumerationspris: 160 kr per år. Insattes på postgiro 1 74 59-9. Ansv. utgivare: Monica Bondeson. Sättning och lay-out VB-red. på Tidskriftsverkstan Svarbrödersg. 3. Tel 046-11 51 59 onsdagar e. kl 18. Fax: 046-14 65 82 Manus kan också lämnas på Bredg. 28 senast onsd. kl 17. Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsmännens egendom. Red. förbehåller sig rätten att korta insänt material. Tryck: KF-Sigma Sölvegatan 22 Lund Tel. 046-18 41 91.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

NY ADRESS.....

Vänsterpartiet respekterar folkomröstningen

Vänsterpartiets nye partisekretär Lars Ohly skriver i ett s.k. snabbrev efter folkomröstningen, att vänsterpartiet efter ja-segern kan förvänta sig ett starkt ökat intresse för sin politik och ska vara berett att ta emot nya medlemmar som känner sig svikna av sina traditionella politiker:

Folkomröstningsresultatet var en seger för pengarna och makten. Etablissemangen lyckades – med knapp marginal – få igenom ett ja i folkomröstningen.

Samtidigt som nej-sidan förlorat folkomröstningen har vi vunnit något annat. Vi har vunnit respekt och förtroende bland 47% av befolkningen. Vi har sett ett engagemang band mängder av människor som byggt på kunskap och övertygelse. Vi har vunnit en majoritet bland arbetarklassen och ungdomen.

Nu är det viktigaste för vänstern och den samlade nej-rörelsen att inte förfalla till passivitet och destruktivitet. Den socialdemokratiska ja-rörelsen har försäkrat att medlemskapet ska användas till att öka offentligheten, bekämpa arbetslösheten och miljöförstörelsen och till att ändra på flera delar av EU:s politik och uppbyggnad. Dessa utfästelser ska vi ta fasta på.

Vi vet att folkomröstningskampanjen lett till ett ökat intresse och stöd för Vänsterpartiets politik. Det är viktigt att betona att vi arbetat på nej-sidan av övertygelse, inte för att vinna kortsiktiga politiska poänger. Vår konsekventa hållning i EU-frågan kommer dock sannolikt att medföra att fler människor vänder sig till oss för att bli medlemmar.

Vår inställning ska vara öppen och osekteristisk. Alla människor som tar kontakt med oss ska tas emot och välkomnas. Vänsterpartiet behöver fler aktiva medlemmar. Varje människa som vill bidra till vänsterpolitik ska finna en naturlig hemvist i vårt parti.

Vår besvikelse över resultatet i folkomröstningen ska vändas till en offensiv för arbete, rättvisa, solidaritet och miljöhänsyn. I den kampen har vi med oss hundratusentals människor. Vänsterpartiet sviker inte detta ansvar!

Lars Ohly

Rösträtten 75 år

Efter EU-omröstningen kan det vara lämpligt att ägna den allmänna rösträtten några tankar. Till Sverige kom den efter år av kamp och trots mycket motstånd från det dåvarande etablissemangen.

Rösträtten var viktig, därför att den skulle möjliggöra för folket att välja en annan politik, det var således det politiska innehållet som var betydelsefullt.

Det första världskriget medförde ett sammanbrott för den tidens marknadsaktörer, som fick se att folken med den allmänna rösträtten som verktyg tog saken i egna händer och ställde krav i politiken.

I vissa länder väckte detta sådant motstånd, att rösträtten snart avskaffades, och de arbetande fick ställa in sig i ledet på nytt.

Det andra världskriget medförde ånyo ett sammanbrott för samma krafter, och nu krävde folken högre levnadsstandard, rättvisa och solidaritet för alla.

Marknaden tog nu ett steg tillbaka igen, men bara för att återkomma ett par decennier senare och då ta två steg framåt. Man styrde med handel, räntor och kapitalöverföringar så att de politiskt valda tvingades att agera på samma sätt oavsett politisk tillhörighet. Det gällde att *blicka marknaden*.

Följden blev att de politiska aktörerna blev så lika varann, att få längre kan se skillnaden. Vad skiljer idag Tysklands socialdemokrater från kristdemokraterna? Så är det också i övriga länder i Europa, inklusive Sverige. Här vann SAP sannolikt sitt sista val på sina egna frågor, arbetslöshetsbekämpning och social rättvisa. I nästa val kommer det inte att finnas utrymme för en sådan profilering. Då blir det istället hur man kan fortsätta att *blicka marknaden* och samtidigt hålla väljarna på gott humör!

Efterhand som alternativen tunnas ut, minskar sedan valdeltagandet så som i USA, där stora väljargrupper inte längre anser att valen har någon mening.

Den allmänna rösträtten har därmed i praktiken upphävts.

Lennart Johansson (v)

Vad angår oss Löddes affärer?

Det var under den förra s-regeringens tid. Den hade vid sin tillkomst högtidligen tillsatt ett par miljödelegationer, bl.a. en för västra Skåne, och nu skulle den lika högtidligt redovisa sina utredningsresultat. Miljöminister Birgitta Dahl höll presskonferens i Helsingborg.

Det var en ambitiös och radikal utredning. Den hade sysslat mycket med vägtrafikens miljöeffekter och särskilt betonat att gällde att angripa de "trafikalstrande strukturerna". Inte minst utpekades s.k. externa köpcentra.

Samma dag som presskonferens hölls hade tidningarna berättat att det var klart med tillstånd för livsmedelsförsäljning i Center Syd, ett externt köpcentrum vid motorvägen utanför Löddeköpinge. Det hade varit hårt debatt om saken, men den hade avgjorts sedan socialdemokraternas starke man i Kävlinge kommun, Roland Palmqvist, svängt 180 grader. VB:s utsände bad Birgitta Dahl om en synpunkt. Miljöministern svarade något allmänt om vikten av lokala miljöopinioner som agerade mot olyckliga beslut.

Naturligtvis hade regeringen både formella och informella möjligheter att visa kommunalrådet Palmqvist till rätta. Det gjorde den inte.

Möjligheterna till livsmedelsinköp var förstas en grundläggande förutsättning för hela Center Sydprojektet som nu kunde gå vidare. Särskilt framgångsrikt har det inte varit men det har överlevt och i någon mån utvecklats. På bekostnad av primärt redan etablerade butiker i främst Kävlinge kommuns tätorter men i någon mån också Landskrona, Lomma och Lund. Sekundärt har förlorarna varit icke bilburna kunder som fått sin närservice försämrade. Och luftmiljön i västra Skåne.

Kommunens bygglov överklagades dock, av en fastighetsägare som hyr ut butikslokaler i Löddeköpinge centrum. Ärendet har dragit ut på tiden på grund av Center Syds och Palmqvists sega motstånd. Nu har regeringsrätten slagit fast en tidigare dom i kammarrätten: kommunen hade inte rätt att göra den aktuella ändringen i byggnadsplanen. Livsmedelsförsäljningen måste upphöra.

Detta är en senkommen seger för miljövännerna i Kävlinge men också för miljövännerna i Lund. Dels har ett antal Lundabor lockats att köra till Center Syd. Men

framför allt är det ett memento för andra som vill etablera liknande externa köpcentra i trakten.

Lund har bland svenska städer i sin storleksklass varit ovanligt förskonat från extrema bilkundsvaruhus. Men vi har ändå fått en anläggning vid Mobilia som dragit till sej annan service (posten) och hotar de återstående småbutikerna i Väster. Och Mobilia hade varit åtskilligt större om byggnadsnämndens f.d. ordförande Larry Andow (s) hade fått sin vilja fram. Det är vänsterpartiet och miljöpartiet, liksom borgerliga krafter som påverkats av oroliga butiksägare i stadskärnan men naturligtvis i vissa fall även lyssnat till miljöopinionen, som bromsat.

Visst är det bra att det finns jurister som i efterhand kan korrigera felaktiga beslut. Men bättre är det med upplysta politiker som ser till att besluten aldrig fattas.

Gr

Masker och teater

I samband med utställningen *Masker-andra världar* gästas Kulturen av skådespelaren och regissören Leif Sundberg. Den 19 nov. kl 14 spelas *Mannen med läderbollen*, en pjäs för vuxna med historiskt men aktuellt tema om en människas upplevelser av krig. På söndagen den 20. kl 13 pratar Leif Sundberg om masken i ett historiskt perspektiv och om moderna masker på teatern. Lokalen är båda dagarna Hornsbergssalen på Kulturen i Lund.

MÖTE MÖTE

INGET KOMPOLMÖTE på måndag! Fullmäktiges budgetmöte tisd kl 8.30.

RÖDA KAPELLET LÖ 19/11 kl 19.30 "Historien och jag" med Henric Holmbrg på Stadsteatern. Kom i god tid! •SÖ 20/11 Rep. med Birgit på musikskolan. Inställp kl 18.45 och 19.00. Inför Bökprogrammet: 101, 103, 106, 143, 283.

HASSE SLÄKT (Storbandet) Rep. med Håkan Olsson On 24/11 kl 19.00 hos Essie Andersson. Svanegatan 3 in på gården. Ta med notställ och 20 kr.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Lars Borgström och Thomas Schlyter.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund. Onsdag e. 17 till fax 046-14 65 82. Manus mottas gärna på 3,5" diskett i Word eller WP för Mac eller PC. Telefon till redaktörerna: Kajsa Theander 046-13 28 40. Thomas Schlyter 046-14 75 05. Vid utebliven tidning ring: Rune Liljekvist 046-11 50 69.